

Beleidsplan Het Witte Kerkje 2026-2030

Hoe gaat het nu met de gemeente en welke vraagstukken spelen er?

Wij zijn een levendige kleine gemeente die het gelukt is om na corona het kerkbezoek en de betrokkenheid op het gemeenteleven weer op poten te krijgen. Daar zijn we dankbaar voor. Het Religie & Cultuurprogramma is nieuw leven ingeblazen, er is meer onderling contact in de vorm van kringwerk en gespreksgroepen en we werken samen met andere gemeenten zoals de Vredekerk in Soesterberg. Tegelijkertijd blijven we een kwetsbare gemeente met een relatief oude leeftijdsopbouw. Het lukt ons nog onvoldoende om jonge gezinnen aan onze gemeente te binden en het is uitdagend om het qua bestuurskracht allemaal goed op peil te houden. We hebben op dit moment de draagkracht voor max. 0,5 fte aan predikant. De huidige voorganger is Ds. Ardin Mourik.

Op 21 april 2024 heeft ds. Jolien van Zelderen een zending vanuit onze gemeente ontvangen voor haar werkzaamheden als geestelijk verzorger binnen De Wijngaard/Villa l'Abri (Accolade Zorg). De kerkenraad heeft een begeleidingscommissie ingesteld die met Jolien in gesprek gaat over haar werkzaamheden. Er is geen arbeidsrechtelijke verhouding met Jolien.

Huidige situatie bij Het Witte Kerkje (2026)

Financiën

Bij Het Witte Kerkje is het aantal pastorale eenheden redelijk constant op niveau van rond 180. Het aantal leden is iets gedaald naar ca 235. We voorzien met alle gerichte inspanningen dat we op dit niveau door kunnen gaan. De financiële realisatie is doorgaans iets positiever dan begroot. Het predikantenfonds geeft ruimte om langjarig de kosten van de predikant mede uit te dekken. We besteden versterkte aandacht aan de benadering van de gemeenteleden voor de toezeggingen in het kader van de jaarlijkse Kerkbalansactie. Ook zijn we in 2026 gestart met het vragen van een vrijwillige bijdrage van de ca. 20 vrienden van Het Witte Kerkje. Met verstandig beleid zijn we in staat om de kosten van het kerkgebouw en andere financiële verplichtingen te blijven bekostigen.

Leden

In de gemeente is sprake van een verouderde populatie. Dat is al jaren zo en heeft te maken met de bevolkingsopbouw in de nabije omgeving. Daarnaast zijn er relatief veel verpleeg/verzorgingstehuizen, waardoor er een constante instroom is van senioren. Daarnaast zien we ook eerste tekenen van jongere herintreders (50ers, 60ers). We zetten volop in om door geleidelijke aanwas verjonging in de gemeente te krijgen. Dit vraagt blijvende aandacht.

Gebouw

Het gebouw van Het Witte Kerkje verkeert basaal in goede staat van onderhoud. Er is een doorlopend meerjarig onderhoudsplan voor als basis.

Onlangs is de predikantenkamer onder handen genomen en van een facelift voorzien. De kamer is nu geschikt voor de predikant om te werken/studeren en om één op één-gesprekken te voeren. De capaciteit van het gebouw is berekend op ca 120 mensen en dat is doorgaans voor onze gemeente ruim voldoende.

Bestuur

De kerkenraad is stabiel en met 9 leden aan de ruime kant. Vervangers vinden voor leden die hun taak neerleggen (veelal door het bereiken van de maximale termijn) lukt tot nu toe aardig goed.

Dit vergt wel voortdurend aandacht om hier actief mensen voor te benaderen.

Vanuit de kerkenraad is er ook een ouderling afgevaardigd naar de Algemene Kerkenraad binnen de PGZ.

Communicatie

Maandelijks wordt het interne communicatiemiddel “De Wijk Wijzer” samengesteld en digitaal rondgestuurd/rondgebracht. De Wijk Wijzer bevat relevante informatie over diensten, activiteiten, informatie van de predikant, informatie van de kerkenraad, agenda komende maand, in- en uitgeschreven leden en vrienden, verjaardagen van leden boven 75 jaar, etc. Het geheel wordt altijd voorzien van een mooie opmaak en ook vaak verrijkt met poëzie.

Maandelijks wordt ook een bijdrage geleverd aan het interne communicatiemiddel binnen de Protestantse Gemeente Zeist, nl “de Opgang”. Hierin wordt informatie opgenomen van de 7 gemeenten binnen de Protestantse Gemeente Zeist.

Naast de website van HWK hebben we een actieve Instagram-pagina. Dit is van belang voor het informeren en aantrekken van bezoekers van buiten onze gemeente. Nieuwe bezoekers weten onze kerk goed te vinden door publicaties in lokale kranten over activiteiten.

Religie & Cultuur programma

Er is een actieve commissie die het programma voor Religie & Cultuur voorbereidt en de realisatie begeleidt. De predikant is daar bij betrokken als adviseur, maar de commissie functioneert zelfstandig. Er is een toenemende belangstelling voor de activiteiten, wat blijkt uit het groeiende aantal bezoekers. Een combinatie van lezing met muzikale omlijsting blijkt een aantrekkelijke formule te zijn. Ook is er grote belangstelling voor concerten.

Ontmoetingskring Witte Kerkje

De Hervormde Vrienden Dienst neemt vanouds een bijzondere plaats in binnen onze gemeente. De activiteiten zijn vooral in trek bij een grotendeels vaste groep bezoekers.

Het sturen van de verjaardagskaart door één van de coördinatoren wordt daarnaast zeer gewaardeerd door de gemeenteleden.

Door de relatief hoge leeftijd van de drie bestuursleden is in 2026, na afloop van het seizoen in juni, het stokje overgedragen aan een nieuw bestuur.

Het nieuwe bestuur gaat nu aan de slag met activiteiten en bijeenkomsten onder de naam Ontmoetingskring Witte Kerkje. We hopen op deze manier met nieuw elan, maar met oude en vertrouwde gezelligheid. We hopen dat de activiteiten bijdragen aan het gemeenschapsgevoel buiten de zondagse erediensten om.

Samenwerking

Binnen de Protestantse Gemeente Zeist werken we samen als wijkgemeenten. Toch benutten wij die samenwerking slechts in beperkte mate. Met de Choral Evensongs wordt vanuit onze gemeente een initiatief ontplooid om ook de tussenruimte tussen de wijkgemeentes te benutten. Daarnaast is er een relatie met “De Wijngaard”, voortkomend uit de kerkelijke zending van de geestelijk verzorger die aan ons verbonden is.

Er is ook via een gespreksgroep een relatie met de “Vredekerk” in Soesterberg.

In Het Witte Kerkje staan we open voor verkenning van eventuele intensivering hiervan. Er loopt ook een gesprek o.l.v. de Classispredikant over verkenning van een mogelijke gezamenlijke aanpak van ondersteuning voor kleinere gemeenten. Dit betreffen de gemeenten in De Bilt, Austerlitz, Soesterberg en Den Dolder. Wat betreft de financiële en ledenadministratie worden wij als Het Witte Kerkje overigens al ondersteund door het gemeenschappelijke kerkelijk bureau binnen de Protestantse Gemeente Zeist.

Wat zien wij als gemeente als onze roeping de komende jaren?

Wij willen een pleisterplaats én een vaste basis zijn voor mensen onderweg. We zijn een gemeenschap van zoekers, twijfelaars en vindsters. Centraal staat de boodschap dat God ons draagt en we ons aangesproken weten door de woorden die ons overgeleverd zijn in de Bijbel. Dat inspireert ons en daar gaat ook een appèl van uit op ons gedrag en de inzet als gelovigen in het dagelijks leven. We zijn geen vereniging van gelijkgestemde mensen die de kerk organiseren, maar beantwoorden ten diepste de roeping van Christus zelf van wie de kerk is. We willen een open huis zijn, zonder drempels (liberaal) maar wel met een duidelijke boodschap in stijlvolle zondagsdiensten met veel aandacht voor de prediking. Van hieruit willen we ook van meerwaarde zijn voor onze directe omgeving, de regio, de landelijke kerk en de wereld.

Waarom zijn we er als wijkgemeente en waarom op deze wijze?

Wij zijn kerk-/wijkgemeente op deze plek en op deze wijze, omdat er sinds 1858 onafgebroken mensen zijn die een roeping ervaren om in dit specifieke deel van Zeist (Huis ter Heide/Soesterberg en ook Bosch en Duin, Den Dolder etc.) gemeente van Christus te zijn. Daarnaast heeft Het Witte Kerkje ook al lang een functie als regiogemeente voor mensen die het in andere dorpen/steden of wijkgemeenten niet meer kunnen vinden qua kerkelijke aansluiting. Gezien de ligging en de aard van de directe omgeving, is Het Witte Kerkje eerder een ‘keuzekerk’ dan een standaard wijkgemeente. Gezien de relatief stabiele ledenaantallen voorzien we kennelijk in een behoefte. Uit dit alles volgt dat we een laagdrempelige en open gemeenschap zijn met tegelijkertijd veel gemeenschapszin die voortvloeit uit de kerkdiensten (‘een zgn. zondagskerk’) en het pastoraat. Met het Religie & Cultuurprogramma richten we ons meer op de directe omgeving van het kerkgebouw. De laatste jaren hebben we ook de banden aangehaald met de verschillende ‘huizen’ in onze directe omgeving zoals: Vredenoord, Het Gouden Hart en in het bijzonder De Wijngaard.

Beleidsvoornemens

Eredienst en gemeenteleven

Het kloppend hart van de gemeente zijn de zondagse erediensten. We houden elke zondag een dienst om 10.00 uur. Tijdens feestdagen, en als we weten dat er kinderen komen, houden we tijdens de erediensten ook kindernevendienst. We hopen dat dit verder kan toenemen naarmate er meer kinderen binnen de gemeente zijn.

Om zoveel mogelijk variatie in voorgangers te kunnen bieden, werken we met het principe dat een externe voorganger één keer per jaar op het rooster kan staan. De eigen wijkpredikant gaat ca. 20-25 erediensten per jaar voor. Externe voorgangers kunnen zijn:

- alle PKN-predikanten met 'volle rechten';
- voorgangers met 'volle rechten' die behoren tot een kerkgemeenschap waar de PKN bijzondere betrekkingen mee onderhoudt;
- en voorgangers met 'beperkte rechten' die wel een preekconsent hebben.

Naast de zondagse erediensten, houden we vespers in de stille week en met Aswoensdag. Een nieuw initiatief is het houden van Choral Evensongs aan het einde van de zondagmiddag. In 2026 zijn we gestart met 4 van zulke vieringen. Financieel zijn ze mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Classis Utrecht en de Protestantse Gemeente Zeist. In 2027 willen we bij wijze van proef ook een keer een dienst houden met extra aandacht voor kinderen.

Er is een grote behoefte aan meer onderlinge verbondenheid en zichtbaarheid van de leden. We onderzoeken een vorm van een 'smoelenboek' die antwoord geeft op deze behoefte en tegelijkertijd AVG-proof is. Een dergelijke oplossing dient laagdrempelig te zijn en door de gebruikers zelf ingevuld en onderhouden te worden.

Missionair werk

Zowel ons Religie & Cultuurprogramma alsook de Choral Evensongs dienen ook een missionair doel. We beogen daarmee nieuwe groepen mensen aan te trekken die hopelijk ook aansluiting vinden bij de zondagse erediensten en het leven van de gemeente. Daarnaast kiest de huidige predikant ook bewust voor publieke zichtbaarheid om zo missionaire kansen te benutten. We staan verder open voor het overwegen van nieuwe vormen van kerkzijn om zo de laagdrempeligheid en aantrekkelijkheid van onze gemeenten voor mensen buiten de kerk te vergroten. We laten ons daarbij graag inspireren door ideeën vanuit de gemeente en de inzet van de leden.

Diaconaat

Wij willen als gemeente delen al het goede dat ons in rijke mate is toebedeeld. De omgeving van Het Witte Kerkje lijkt op het eerste gezicht zeer welvarend, maar toch is er ook juist sprake van verborgen en openlijke armoede. Daarom zijn we zowel dichtbij als ver weg actief met het steunen van initiatieven om mensen te versterken en te helpen waar (financiële/geestelijke) nood is. Kernwoorden hierbij zijn vertrouwen, wederkerigheid en solidariteit. Ieder jaar wordt er in overeenstemming met de Centrale Diaconie van Zeist een keuze gemaakt voor zowel binnenlandse (ook letterlijk in Zeist) en buitenlandse doelen (inspelen op actualiteit), waarvoor op verschillende wijzen gecollecteerd wordt.

Pastoraat

Het pastoraat is sinds een paar jaar versterkt door meer systematisch te bezoeken en een laagdrempelige toegang tot de pastorale zorg te organiseren. Het aanstellen van een ouderling met pastoraat als aandachtsgebied helpt hierbij. Op de langere termijn willen we toe naar een verdeling tussen ouderlingen, bezoekmedewerkers en de predikant, waarbij laatstgenoemde vooral voor crisispastoraat, levenseinde/rouwpastoraat en meer complexe pastorale trajecten beschikbaar is. Daarom gaan we verder met het uitbreiden van het aantal bezoekmedewerkers. De eerste prioriteit is nu het leggen van contact en bezoeken van hen die nog nooit of sinds lange tijd bezoek hebben gehad vanuit de gemeente.

Geestelijke vorming

Er is een toenemende behoefte aan geestelijke vorming, zowel op 'instapniveau' als meer verdiepend. Een activiteit in dit kader die veel waardering geniet is het 'meelezen met de dominee'. Een vaste groep van 8 tot 12 personen doet mee aan deze meeleeesgroep ter voorbereiding op de erediensten waarin de eigen wijkpredikant voorgaat.

Er leeft ook een behoefte aan een vorm van geloofseducatie. Tot op heden waren er nog te weinig mensen en ontbrak het de predikant aan tijd om hierop in te gaan. Incidenteel zijn er bijeenkomsten geweest, zoals rondom 'Israëlzondag'. Een eerste structureel initiatief is de gespreksgroep in samenwerking met de Vredekerk voor mensen tot 45 jaar. De komende jaren zullen korte cycli van verdiepings- en vormingsactiviteiten ontwikkeld worden onder leiding van de predikant. Te denken valt aan enkele avonden rond centrale geloofsbegrippen, over het Onze Vader en wat er verder aan behoeftes leeft.

Ontwikkeling van de leden

De komende jaren worden er geen grote woningbouwprojecten verwacht in de buurt van Het Witte Kerkje. De ervaring leert wel dat wij als gemeente gestaag een nieuwe instroom van senioren kennen die in het midden van het land zijn gaan wonen. Gezien de nog steeds doorgaande secularisatie is het te verwachten dat deze 'zij-instroom' van leden op den duur ook minder wordt. We blijven daarom ook manieren zoeken om nieuwe mensen aan te trekken.

Cultuur

Al jarenlang worden er vanuit Het Witte Kerkje culturele activiteiten georganiseerd, op het snijvlak van religie en cultuur. Dat past bij de uitstraling van het gebouw en de signatuur van onze gemeente. We vinden het als kerk belangrijk - juist in een tijd waarin veel van ons zoeken naar betekenis, rust en verbondenheid - om de deuren te blijven openen. Tijdens de Religie & Cultuur-bijeenkomsten weten ook mensen van buiten de gemeente ons kerkgebouw te vinden, voor een interessante lezing of voor muziek die ontroert. Door het aanboren van subsidie van de gemeente Zeist én de populariteit van de afgelopen reeksen, is er een professionaliseringslag gemaakt: semiprofessionele muzikanten en aansprekende sprekers nodigen we uit. Het doel blijft: verbinding en verdieping bieden. Ook binnen de organisatie werken we professioneler (met meer aandacht voor promotie en bovendien aankleding van de kerk), geholpen door een grote groep vrijwilligers uit onze gemeente. Het voornemen is om op deze voet door te gaan - en aantrekkelijk te zijn voor een brede doelgroep ook buiten onze gemeente.

Inzetbaarheid en toegankelijkheid van het kerkgebouw

Om ons gebouw breder inzetbaar te maken en ook te zorgen voor een meer stabiele stroom van verhuurinkomsten zal het nodig en gewenst zijn om de consistoriezaal een facelift te geven. Op de langere termijn is een totale herinrichting van de benedenverdieping noodzakelijk. In lijn met deze aanpassingen kan er ook meer PR gegenereerd worden om de verhuur van het kerkgebouw onder de aandacht te brengen van diverse doelgroepen.

Het sanitair is al aangepast naar het gebruik door mindervaliden. Daarnaast is er een parkeerplaats gereserveerd voor de ouderenvervoerder (en het vervoer van hen die dat nodig hebben) van dienst.

Er is een groep vrijwilligers die voor de begeleiding en ondersteuning van activiteiten inzetbaar wil zijn.

Tot slot

Met dit beleidsplan voor 2026–2030 hopen wij een solide basis te leggen voor een toekomstbestendig en betrokken Het Witte Kerkje.

De Kerkenraad

Dit beleidsplan is vastgesteld tijdens de gemeentevergadering van 12 september 2026